

11.5.2015

Yksikön päällikkö

Helsingin kaupunginmuseon lausunto koskien Munkkiniemen Rakuunantien ja Luuvaniementien asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa

HEL 2011-007080 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 9.4.2015

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lähettänyt tiedon Munkkiniemessä osoitteessa Huopalahdentie 19 / Rakuunantie 19 sijaitsevaa tonttia ja sen viereistä Huopalahdentien ympäristön puisto- ja liikennealuetta sekä Niemenmäellä osoitteissa Luuvaniementie 2,4 ja 6 sijaitsevia tontteja sekä näiden eteläpuolella sijaitsevaa puistoaluetta koskevan asemakaavamuutoksen käynnistymisestä ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman esillä olosta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualue sijoittuu Munkkiniemessä pääosin Luuvaniementien, Huopalahdentien ja Rakuunantien sekä Tilkanniityn rajaamalle alueelle. Kyseisellä kohdalla Huopalahdentien varren osuus on tällä hetkellä pääosin rakentamatonta. Kaavamuutoksen kohteena olevan tontin 30063/6 etelälaidassa sijaitsee vain kaksi matalaa autotallirakennusta, jotka on tarkoitus purkaa. Itäpuolisten naapuritonttien asuinkerrostalot ovat 1990-luvulta. Tontin eteläpuolelta alkaa Huopalahdentietä reunustava ja sen molemmin puolin levittyvä, pääosin 1930-1950-luvulla rakennettujen kerrostalokortteleiden kokonaisuus. Kyseisellä alueella on löydettävissä Eliel Saarisen Munkkiniemi-Haaga –suunnitelman mukaiset korttelimuodot. Munkkiniemen puistotieltä Ulvilantielle asti eli myös suunnittelualueen kohdalla myös Huopalahdentie itsessään edustaa Saarisen Munkkiniemi-Haaga –suunnitelman mukaista katulinjausta. Edellä mainitut kokonaisuudet on alueina arvotettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi alueiksi Munkkiniemen rakennusinventoinnissa (Helsingin kaupunginmuseon tutkimuksia ja raportteja 2/2006).

Luuvaniementie 2, 4 ja 6 muodostavat neljän kahdeksankerroksisen pistetalon, yhden viisikerroksisen pitkän lamellitalon ja kahden autotallin ja lämpökeskusrakennuksen kokonaisuuden. Rakennukset ovat arkkitehtien Aili ja Niilo Pulkka suunnitteleimia ja valmistuneet vuosina 1968-1970 Helsingin Yliopistollisen Keskussairaalan työntekijöiden asuintaloiksi. Rakennusten päädyt olivat alun perin Siporex-elementtipintaisia ja pidemmissä julkisivuissa vuorottelivat valkeaksi maalatut betoninauhut ja puusäleikköjen rytmittämät

11.5.2015

Yksikön päällikkö

ikkunanauhat. Rakennuksissa on tehty 1980-luvulla korjauksia, joissa alkuperäisiä julkisivumateriaaleja ja rakennusosia on uusittu ja muutettu. Perushahmoltaan ja väritykseltään rakennukset ovat kuitenkin säilyneet. Edellä mainitussa Munkkiniemen rakennusinventoinnissa myös näiden rakennusten muodostama kokonaisuus on arvotettu, ei yksittäisinä rakennuksina, vaan nimenomaan kokonaisuutena.

Asemakaavamuutoksella halutaan mahdollistaa asuinkerrostalojen rakentaminen Rakuunantien ja Huopalahdentien risteyksessä sijaitsevalle, nykyisessä asemakaavassa toimistokäyttöön osoitetulle tontille. Tämän tontin vieressä olevaa liikennealuetta ja pieni kaistaletta puistoa muutettaisiin katualueeksi. Lisäksi Luuvaniementien tonttien etelälaitaan ja osittain nykyiselle puistoalueelle suunnitellaan kahden asuinkerrostalon rakentamista, mikä edellyttää nykyisten asuinkerrostalotonttien laajentamista puistoon päin. Puistoalueen pohjoisreunaan suunnitellaan myös uutta virkistysreittiä parantamaan jalankulkuyhteyksiä Huopalahdentieltä ja suunnittelualueelta Pikku Huopalahden virkistysalueelle.

Kaupunginmuseo pitää edellä mainittujen tavoitteiden mukaista rakentamista periaatteessa mahdollisena. Voimassa olevassa yleiskaava 2002:ssa suunnittelualue on merkitty kerrostalovaltaiseksi alueeksi, joka mahdollistaa asumisen ja toimitilarakentamisen. Huopalahdentien varren kortteliin esitetyillä uusilla asuinkerrostaloilla voidaan luontevasti jatkaa olemassa olevien asuinkortteleiden muodostamaa katutilaa, kunhan asemakaavalla asetetaan uusien rakennusten sijoittelulle ja ilmeelle riittävät reunaehdot. Huopalahdentien varren nykyisen, asemakaavahistoriallisesti merkittävän ja arkkitehtuuriltaan melko yhtenäisen rakennetun kokonaisuuden tulee olla suunnittelua ohjaava teema.

Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että uudet rakennukset kunnioittavat Huopalahdentien vähäeleistä ja hillittyä ilmettä, joka tälläkin hetkellä rakentuu eri vuosikymmenten rakennuksista. Leimallisina piirteinä kokonaisuudessa ovat rauhallinen, kaikissa kortteleissa yhtenäisenä jatkuva räystäslinja ja pääosin rapatut, melko suoralinjaiset julkisivut, joita on kuitenkin jäsennelty eri aikakauden arkkitehtonisin aihein. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä on suunnittelualuetta koskeva havainnekuva. Kyseisessä kuvassa Huopalahdentien varren uusien talojen räystäslinja on esitetty hyvin polveilevana. Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo ei pidä tätä tavoiteltavana tilanteena. Tärkeää onkin, ettei uutta asemakaavaa tehdä vain kyseiselle suunnitelmalle ja lukita uudisrakennusten kattomuotoa siihen määräämällä kaavassa tarkoin sen mukaiset kattokorot rakennuksille. Tulevan asemakaavan tulee antaa mahdollisuus suunnitella ja

11.5.2015

Yksikön päällikkö

täsmentää rakennusten ulkoasua myös varsinaisessa rakennussuunnitteluvaiheessa.

Luvvaniementie 2-6:n kokonaisuuden eteläpuolelle esitettyjen pistemäisten talojen sijoitteluperiaate noudattaa olemassa olevan kokonaisuuden kaavallista ratkaisua, joka perustuu maiseman, maaston muotojen ja vapaasti luontoon sijoitetuttujen rakennusten vuoropuheluun. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että myös uudet rakennukset noudattaisivat olemassa olevien rakennusten vähäeleistä ja hillittyä arkkitehtuuria, minkä vuoksi rakennusten hahmoa ja materiaaleja koskevat määräykset tulee harkita tarkoin. Pihoja ja ympäristöä koskeviin määräyksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta nykyisen vuodelta 1963 olevan asemakaavan tavoitteet rakennusten ja luonnon välisestä yhteydestä piholla säilytettävän luonnontilaisen puuston ja metsäisen ympäristön kautta saataisiin jatkossa paremmin toteutumaan. Kaupunginmuseo ei esitä Luvvaniementie 2-6:n olemassa oleville rakennuksille varsinaisia suojelumerkintöjä ja -määräyksiä, mutta kokonaisuuden vaalimisen näkökulmasta esimerkiksi olemassa olevien rakennusten mukaisilla rakennusaloilla ja rakennusoikeuksilla varmistettaisiin tämän 1960-luvun arkkitehtuuria ja kaavallisia periaatteita edustavan rakennuskokonaisuuden säilyminen.

Kaupunginmuseo pitää Munkkiniemen Rakuunantien ja Luvvaniementien asemakaavamuutoksen eteenpäin viemistä mahdollisena edellä mainituin huomautuksin. Kaupunginmuseo haluaa olla asemakaavamuutoksen jatkotyössä mukana ja ennen asemakaavaehdotuksen esille tuloa kaupunginmuseo toivoo neuvottelua asemakaavamuutoksen tarkemmista linjauksista ja kaavamääräyksistä. Asianmukaisilla määräyksillä ja reunaehdoilla määrittelemällä mahdollistetaan suunnittelualueen kehittäminen sen eri osa-alueille ominaisia piirteitä ja historiaa kunnioittaen.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu>
seo

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-62637
Alv.nro